

Nr 31/1973.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y -
r e l s e s framställning till Ålands
landsting med förslag till landskapslag om
kommunal veterinärvård och till landskapslag
angående ändring av landskapslagen om folk-
hälsoarbetet.

Den 26 februari 1973 överlämnade landskapsstyrelsen till lands-
tinget en framställning med förslag till landskapslag om kommunal
veterinärvård. Syftemålet med detta lagförslag var att åstadkomma
en ordnad veterinärvård i hela landskapet särskilt på grund av att
skärgårdskommunerna helt saknar kommunal veterinärvård.

I anledning av framställningen överlämnade lagutskottet sitt
betänkande den 14 mars 1973 (L.U. bet. nr 14/1972-73). I betänkan-
det underströk utskottet behovet av lagstiftning på detta område
samtidigt som genomgripande ändringar föreslogs i lagförslaget. Ut-
skottet ansåg nämligen att de enskilda kommunernas skyldighet att
upprätthålla veterinärvård i lagen skulle anförtros ett kommunal-
förbund. Härvid var enligt utskottets uppfattning två alternativa
utvägar möjliga. Antingen skulle veterinärvården anförtros det un-
der bildning varande kommunalförbundet för folkhälsoarbetet eller
också skulle ett särskilt kommunalförbund bildas för veterinärvård.
Lagutskottet lämnade vardera alternativet öppet.

Stora utskottet föreslog dock i sitt betänkande av den 21 maj
1973 (Bet.nr 30/1972-73) att landstinget skulle förkasta lagförslaget.
Som motivering härför angavs att landskapslagen om folkhälsoarbetet
godkänts för ikraftträdande under lagförslagets behandling i utskot-
tet och att det sålunda nu vore mest ändamålsenligt att kommunalför-
bundet för folkhälsoarbetet anförtros jämväl veterinärvården. Då en
sådan lösning enligt utskottets mening förutsatte en samordning mellan
fördelnings- och bidragssystemet för folkhälsoarbetet och veterinär-
vården, ansåg utskottet att en ny beredning av lagförslaget borde
utföras. Stora utskottets förslag godkändes av landstinget den 22
maj 1973.

I anledning härav har landskapsstyrelsen utarbetat ett nytt för-
slag till landskapslag om kommunal veterinärvård jämte därav föran-
ledd ändring av landskapslagen om folkhälsoarbetet. Enligt gällande
lydelse av 4 § 3 mom. sistnämnda lag kan kommunalförbundet för folk-
hälsoarbetet visserligen frivilligt åtaga sig den kommunala vete-
rinärvården, men i överensstämmelse med landstingets åsikt föreslås
nu en ändring av detta lagrum så, att kommunalförbundet erhåller
i lag påbjuden skyldighet att omhänderha denna kommunala uppgift.

Förslaget till landskapslag om kommunal veterinärvård baserar sig på lagutskottets betänkande med nödigt beaktande av landskapslagen om folkhälsoarbetet. Sålunda har stadgandena i veterinärvårdslagen rörande administrationen av den kommunala veterinärvården kunnat utgå. Härav följer bl.a. att kommunerna kommer att deltaga i kostnaderna för veterinärvården enligt samma fördelningsgrund som gäller folkhälsoarbetet. Ett särskilt stadgande härom behöver icke ingå i föreliggande lagförslag, utan fördelningen sker enligt 5 § landskapslagen om folkhälsoarbetet.

I överensstämmelse med önskemål som framfördes vid behandlingen av tidigare framställning och stora utskottets föreslag beträffande fördelningen av landskapsbidraget för högstadiedistriktets kostnader, föreslås nu en sådan ändring av 5 § och 24 § 1 mom. folkhälsolagen att kommunalförbundets bruttokostnader fördelas mellan kommunerna enligt skattöresprincipen. Samma fördelning skulle jämväl ske med kommunalförbundets inkomster. Därigenom skulle på envar kommun fallande del av såväl kostnader som inkomster kunna ingå i kommunens räkenskaper.

Varje kommun skulle därefter beviljas landskapsbidrag på sin andel enligt i riket gällande grunder för statsbidraget. Genom detta förfarande uppnås samma resultat som om fördelningen skett enligt nugällande princip med enligt bärkraftsklassen reducerade skattöreantal.

Emedan den föreslagna fördelningsgrunden avviker från i riket gällande motsvarande fördelningsgrund, vilken läggs till grund för landskapsbidrag, erfordrar det föreslagna systemet att samtliga landskapsbidrag undergår en sådan justering, att det totala bidragsbeloppet uppgår till det belopp, som totalt sett skulle tillfalla kommunerna ifall bidraget beräknats enligt den fördelningsgrund, som gäller vid beviljande av statsbidrag. Ett stadgande härom föreslås ingå i 24 § 1 mom. Kommunalförbundet skulle tillställa såväl landskapsstyrelsen som kommunerna redovisning över sina räkenskaper, varefter landskapsstyrelsen beviljar bidraget på grundval av denna redovisning.

Övergången till det nya systemet för fördelning av kostnaderna erfordras dessutom en ändring av 5 §.

Genom att folkhälsoförbundet övertar förvaltningen av ^{den kommunala} veterinärvården kommer på hälsovårdsnämnd ankommande uppgifter inom veterinärvårdens område att uppdelas på dels hälsovårdsstyrelsen och dels hälsonämnd beroende på uppgiftens art. Med 18 § landskapslagen om folkhälsoarbetet som förebild föreslås därför ett stadgande, enligt vilket hälsovårdsnämnds uppgifter inom veterinärvården skulle fördelas mellan hälsovårdsstyrelsen och hälsonämnd på sätt därom stadgas

i reglementet för folkhälsoarbetet. I överensstämmelse med förordningen den 30 april 1971 om veterinärvården i landskapet Åland (28/71) förutsätter dock ett sådant arrangemang att jord- och skogsbruksministeriet bör höras innan landskapsstyrelsen fastställer reglementet för folkhälsoarbetet till den del reglementet upptar bestämmelser av rikslagstiftningsnatur. Ett sådant tillägg föreslås till 18 § landskapslagen om folkhälsoarbetet.

I landskapsstyrelsens framställning nr 5/1973 ingick ett s.k. blankettstadgande i fråga om landskapsbidrag för det kommunala veterinärväsendet. Med beaktande av att bestämmelserna om veterinärvårdens förvaltning sålunda helt föreslås ingå i landskapslagen om folkhälsoarbetet anser landskapsstyrelsen att detta blankettstadgande icke längre skulle ingå i veterinärvårdslagen utan i stället föreslås 24 § landskapslagen om folkhälsoarbetet ändrad så att denna paragraf även täcker veterinärvården.

Det i lagutskottets betänkande ingående stadgandet om kommunal veterinärs rätt att kvarstå i tjänst kan enligt landskapsstyrelsens uppfattning utgå, enär om denna rätt stadgas i 14 § landskapslagen angående utnämningssbrev för innehavare av landskapet Ålands tjänster och fasta befattningar samt om deras rätt att kvarstå i sin tjänst eller befattning ävensom skyldighet att därifrån avgå (7/29).

Med hänvisning till det anförda får landskapsstyrelsen vördsamt förelägga Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g
om kommunal veterinärvård.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

Kommun åligger att ordna veterinärvården på sätt i denna lag stadgas.

Angående kommunernas skyldighet att gemensamt ordna den kommunala veterinärvården stadgas i landskapslagen om folkhälsoarbetet.

I 4 § landskapslagen om folkhälsoarbetet nämnda kommunalförbund benämnes i denna lag kommunalförbundet.

2 §.

Vad i annan lagstiftning är stadgat om hälsovårdsnämnds uppgifter inom veterinärvården ankommer på hälsovårdsstyrelsen eller hälsonämnd på sätt därom stadgas i reglementet för folkhälsoarbetet.

Då landskapsstyrelsen det fordrar skall hälsovårdsstyrelsen eller hälsonämnd sammankallas i brådskande ordning för att handlägga uppgivet ärende rörande veterinärvård. Vid detta sammanträde har av

-4-

landskapsstyrelsen förordnade tjänstemän rätt att närvara samt att delta i diskussionen men icke i fattandet av beslut.

3 §.

För kommunalveterinär skall finnas ett reglemente. Reglementet antages av förbundsfullmäktige och fastställs av landskapsstyrelsen efter jord- och skogsbruksministeriets hörande.

Reglementet skall fastställas oförändrat, likväl så, att däri kan göras justeringar av rättelsenatur. Strider reglementet mot lag eller förordning eller är det annars oändamålsenligt, skall det återsändas för ny behandling.

Vid ändring av fastställt reglemente skall iakttas vad i 1 och 2 mom. är stadgat om utarbetande, godkännande och fastställande av reglementet.

I reglementet skall anges kommunalveterinärs tjänsteområde.

4 §.

Kommunalveterinär skall på sitt tjänsteområde

- 1) övervaka husdjurens allmänna hälso- och sjukvård samt verka för främjande av denna och djurskyddet;
- 2) lämna veterinärhjälp och ombesörja andra därtill anslutna uppgifter;
- 3) handha veterinärs åligganden i kommunal kontrollanstalt för livsmedel, såvida detta icke ankommer på någon annan veterinär i kommunalförbundets tjänst;
- 4) övervaka den kontroll av animaliska, för försäljning avsedda livsmedel, som i andra kontrollanstalter utövas av veterinär;
- 5) i samarbete med övriga myndigheter i hygieniskt avseende övervaka hanteringen, tillverkningen, förädlingen, förvaringen, transporten och saluförandet av animaliska, för försäljning avsedda livsmedel samt de lokaliteter och andra ställen, där sådan verksamhet bedrivs, såsom därom är stadgat;
- 6) handha i lagen om bekämpande av djursjukdomar, som med lätthet sprida sig (FFS 488/60), avsedda åligganden; samt
- 7) handha de övriga åligganden som enligt andra stadganden eller föreskrifter ankommer på honom.

5 §.

Kommunalveterinär underlyder i sin tjänst hälsovårdsstyrelsen. Han är i sina i denna lag avsedda tjänsteåligganden skyldig att iakttaga av jord- och skogsbruksministeriet och landskapsstyrelsen utfärdade föreskrifter och anvisningar.

Kommunalveterinär skall vara bosatt inom sitt tjänsteområde, så-

-5-

vida landskapsstyrelsen icke på framställning av kommunalförbundet annorlunda bestämmer.

6 §.

Angående förordnande av kommunalveterinär stadgas i 8 § förordningen den 30 april 1971 om veterinärvården i landskapet Åland (28/71).

Om kommunalveterinärs kompetens gäller vad därom i riket är stadgat.

Angående kommunalveterinärs rätt till avlöning och pension samt arvoden och ersättning av enskilda, så ock om efter honom utgående familjepension gäller vad därom i riket är stadgat. Lag samma vare om hans rätt till tjänstebostad, mottagningslokal, vårdlokaliteter och lokaliteter för behandling av patienter, samt den ersättning, som han härför äger erlægga till kommunen.

8 §.

Kommunalveterinär skall på förordnande av landskapsstyrelsen deltaga i kompletteringskurs i veterinärvård. Ersättning för resekostnader och dagtraktamente erlägges härvid ur landskapsmedel enligt samma grunder som till innehavare av landskapstjänst eller befattning.

9 §.

Enligt denna lag erforderliga kommunalveterinärtjänster skall inrättas senast inom ett år efter lagen trätt i kraft. Landskapsstyrelsen kan dock bevilja uppskov med uppfyllande av här nämnd skyldighet.

10 §.

Närmare föreskrifter angående verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

11 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1974 och genom densamma upphäves förordningen den 19 oktober 1904 angående kommunaldjurläkartjänster (FFS 55/04) till den del den fortfarande är gällande.

Tjänsteinnehavare, som är utnämnd till innehavare av kommunal- eller stadsveterinärtjänst i enlighet med tidigare gällande stadganden och som innehar tjänsten vid fastställelse av i 3 § avsett reglemente, överföres till i denna lag avsedd kommunal- eller stadsveterinärtjänst när reglementet är fastställt.

-6-

L a n d s k a p s l a g
angående ändring av landskapslagen om folkhälsoarbetet.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 4 § 3 mom., 5 §, 18 § 3 mom. och 24 § 1 mom. landskapslagen den 10 maj 1973 om folkhälsoarbetet (22/73) som följer:

4 §.

Kommunalförbundet omhänderhar den kommunala veterinärvården samt övriga uppgifter, vilka ankommer på kommunerna enligt andra lagar som gäller folkhälsoarbetet. Kommunalförbundet kan därutöver omhänderha andra kommunala uppgifter, som berör folkhälsoarbetet och vilkas ändamålsenliga skötsel fordrar samarbete mellan kommunerna. Sådana uppgifter kan landskapsstyrelsen jämväl, efter kommunernas hörande, ålägga kommunalförbundet inom de gränser 19 § självstyrelselagen för Åland stadgar.

5 §.

Kommunerna deltagar i kommunalförbundets årliga kostnader sålunda, att bruttokostnaderna fördelas mellan kommunerna i förhållande till envar kommuns skattöreantal under föregående år. På sjömansinkomst beräknas antalet skattören sålunda att det av sjömansskatten till kommunen redovisade beloppet i mark multipliceras med talet tio.

Kommunalförbundets inkomster fördelas jämväl mellan kommunerna enligt i 1 mom. nämnda grunder.

18 §.

Reglementet och ändring av detsamma godkännes av förbundsfullmäktige och fastställs av landskapsstyrelsen. Till den del reglementet innehåller stadganden om veterinärvården skall landskapsstyrelsen inhämta jord- och skogsbruksministeriets yttrande. Såvida reglementet i övrigt gäller på rikets förvaltning ankommande uppgifter fastställs reglementet av medicinalstyrelsen. I fråga om fastställandet skall landskapsstyrelsen i tillämpliga delar iakttaga vad i 17 § 2 mom. är stadgat.

24 §.

För de kostnader, som enligt 5 § påföres kommunerna utgår till envar medlemskommun landskapsbidrag i enlighet med i riket gällande grunder för statsunderstöd för motsvarande ändamål och med beaktande av landskapets avskilda läge och särförhållanden samt rådande pris-

-7-

läge och befolkningens särskilda levnadsbetingelser. Samtliga kommuners på detta sätt beräknade bidrag skall likväl justeras med en och samma procentsats så, att de sammanlagt uppgår till det belopp som medlemskommunerna enligt i riket tillämpade kostnadsfördelning skulle tillsammans erhålla i bidrag för ifrågavarande ändamål. Vid beviljande av ökat landskapsbidrag skall kommuns kostnader för kommunalförbundet beaktas till belopp som enligt den i riket tillämpade kostnadsfördelningen skulle påföras kommunen.

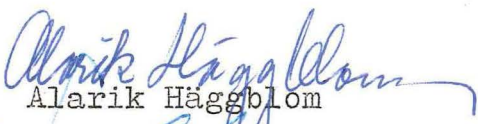
Denna lag träder i kraft den 1 januari 1974, dock så att 5 § och 24 § 1 mom. tillämpas första gången på fördelningen av 1973 års kostnader.

Mariehamn, den 24 augusti 1973.

På landskapsstyrelsens vägnar:

L a n t r å d

Lagberedningschef

Alarik Häggblom

Sune Carlsson.